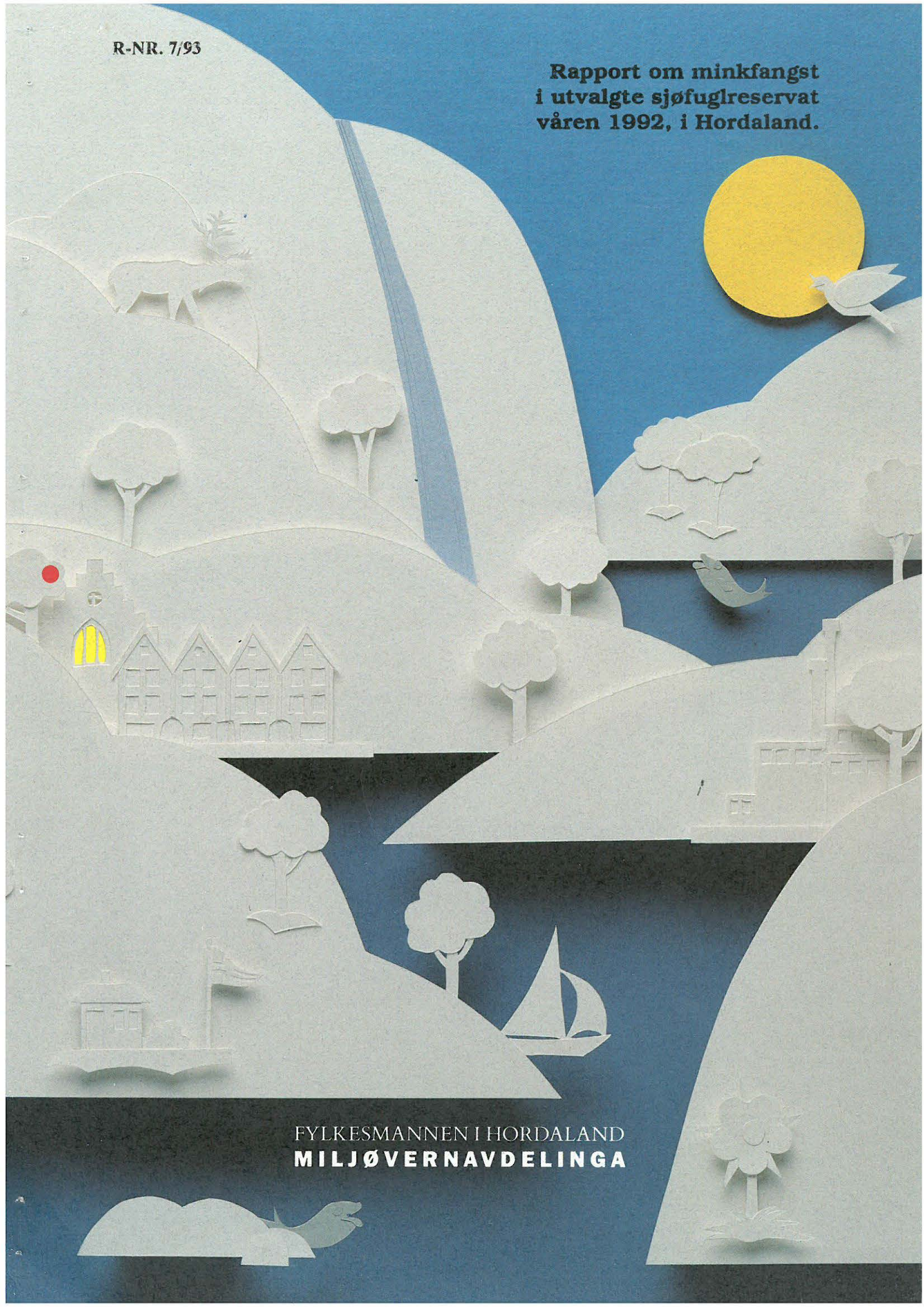

R-NR. 7/93

**Rapport om minkfangst
i utvalgte sjøfuglreservat
våren 1992, i Hordaland.**

FYLKESMANNEN I HORDALAND
MILJØVERNDELINGA

**FYLKESMANNEN I HORDALAND
MILJØVERNAVDELINGA**

POSTADRESSE: POSTBOKS 106, 5001 BERGEN
KONTORADRESSE: WALCKENDORFFSGATE 6, TELEFON (05) 237760 - TELEFAX (05) 237782

Rapport nr. 7/1993.

**Rapport om minkfangst i
utvalgte sjøfuglreservat våren
1992, i Hordaland**

Frithjof Fosse og Håvard Bjordal

Februar 1993

Bakgrunn

Ved Kgl. resolusjon av 3 april 1987 ble det opprettet 70 sjøfuglreservat i Hordaland. Formålet var å sikre best mulige vilkår for sjøfugl i hekkesesongen. En rekke lokale oppsynsmenn er engasjert for å se til at verneforskriftene blir overholdt.

Flere av sjøfuglreservatene i Hordaland har vært påført tap etter besøk av mink. Dette er over flere år påpekt i oppsynsmann-rapporter og fra lokalbefolkningen. Miljøvernavdelingen har blitt kritisert for ikke å ha gjort noe med dette problemet. Det kan nok også synes noe paradoksalt å bruke relativt store ressurser på å håndheve vernereglene ved oppsynsordningen og samtidig unnlate å gjøre noe med minken som lokalt representerer en større fare for sjøfuglene. Minken er normalt territoriell. Den forsvarer sitt område mot artsfrender. Dette mønsteret dannes på høstparten. Ved å fange mink på vinteren/våren vil området kunne være uten mink til ny innvandring skjer. Oftest skjer en slik innvandring på sensommeren etter at ungene fra kull i naboområdene legger ut på vandring. Ved å fange mink i særlig utsatte sjøfuglreservat håper vi på denne måten å skåne hekkesesongen for mink.

Vernereglene kap. IV punkt 2 fastslår at alt vilt er fredet. Jakt, fangst og bruk av skytevåpen og slepp av hunder er forbudt i perioden 1. april til 9. september. Forvaltningsmyndigheten har imidlertid anledning til å gi tillatelse til å felle vilt som gjør vesentlig skade, og forøvrig gjøre unntak fra vernereglene når verneformålet krever det. (jfr. kap VI og VII).

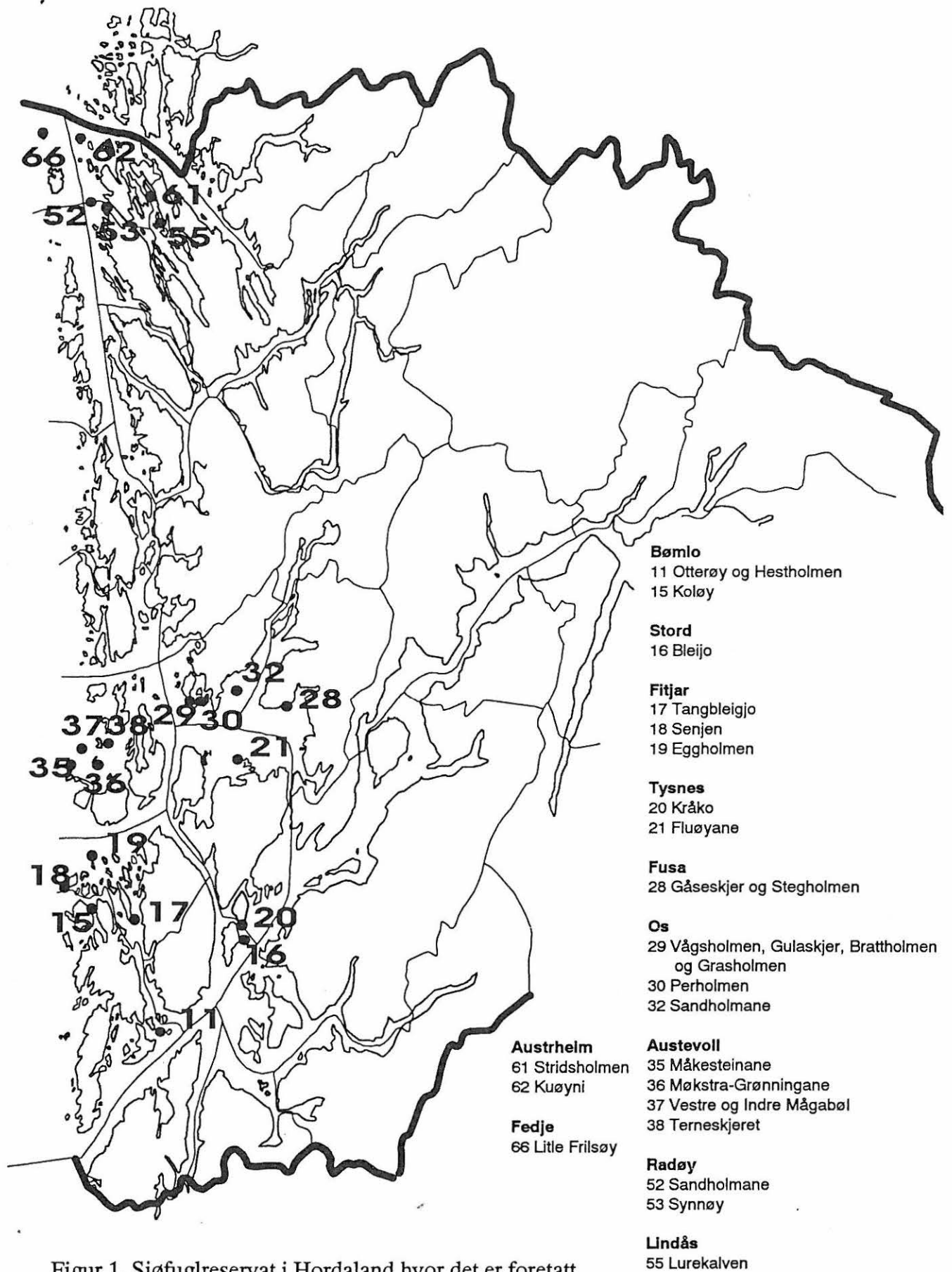
På denne bakgrunnen reserverte miljøvernavdelingen midler til å gjennomføre avgrenset minkfangst i utvalgte områder i 1992. Perioden fra midten av mars fram til 30 april ble dekket i 1992. Brev med avtale om minkfangst ved sjøfuglreservat ble sent til de enkelte engasjerte 25. og 26. mars 1992.

Metode og omfang av fangsten

Som fangstmetode ble det brukt feller og hund samt haglegevær. Fangsten ble utført stort sett hele april måned 1992. Totalt 17 personer var engasjert i 1992 (tabell 1). Det ble skrevet arbeidskontrakt. Personellet ble engasjert på timebasis. Maksimumssummen for lønn og reise var fastlagt i kontrakten. Dokumentert fangst i henhold til kontrakt ble honorert med kr 90 pr. mink. Av de 17 engasjerte har 3 personer ikke avlagt rapport. En person har ved en misforsåelse ikke fått penger for sitt ene dyr. Fangst av mink skulle foregå i eller innen 1 km fra reservatene.

Totalt ble det utbetalt 25.926 kr fra miljøvernavdelingen til minkfangst i 1992. Utbetalingen fordelte seg på 4.140 kr for fangst av 46 mink, 12. 492 kr ble utbetalt i lønn og 9. 294 kr ble utbetalt i reise (internt vedlegg).

Det ble prøvd fangst av mink i totalt 22 av 70 sjøfuglreservat i Hordaland. I 8 av disse ble det fanget mink i prosjektperioden. Sjøfuglreservatene hvor det er foretatt minkfangst er inntegnet på vedlagte kart (fig. 1).

Figur 1. Sjøfuglreservat i Hordaland hvor det er foretatt fangst av mink i 1992, totalt 22 områder.

Resultater

Totalt ble det fanget 47 mink i 1992. Av disse ble 25 fanget med hund. Kun en av rapportene inneholdt nøyaktig integrering av fangstplassen på vedlagt kart.

Av 12 innsendte rapporter var det 4 lokaliteter uten fangst. Av de 8 lokalitetene med fangst var en nøyaktig inntegnet på vedlagt kart, fem med navn på området og to uten noe navn eller kartfesting (tabell 1).

Kun en person skiller hann og hunn for alle fangede dyr. En oppgir noen av dyrene som hann. Resten skiller ikke på kjønn (tabell 1). Kart over reservatene må sjekkes for å finne ut om dyrene er fanget i henhold til sjøfuglreservatene. Flere av områdebeskrivelsene i rapportene er ikke nøyaktige nok til å kunne se om fangsten er innenfor 1 km grensen rundt reservatene. Men da dette var en forutsetning for å få betalt for fangst av mink, regner vi med at fangsten har foregått etter avtalen.

Tabell 1. Minkfangst i utvalgte sjøfuglreservat i Hordaland 1992.

Fangstmann	Område nummer	Fangst periode	Timer brukt	Fangst ha/hu	Metode	Kartfesting	Merknader
Bjarne Digemes	11	0104-3004	12	2	Feller	Ja	2 fangstplasser kartfestet.
Hartvig Haugen	28	38 døgn		0	2	Nei	Minken har gjort reint bord etter 30/4.
Godtfred Haugland	29,30	2003-3004	18	3	-	Nei	
Edvin Haveland	35-38	0305-1505	55	1	12 feller	Navn	Tror fellene er for nye, så to mink.
Peder Heggøy	18,19	0104-3004	30	9	Hund	Navn + kart	
Einar Ove Hukset Gunnar Mehammer	17	0103-0304	14	9	4 slagfeller, 12 falletmmfeller	Navn + kart	
Ragnar Lyssand	32	0103-3004	13	0		Nei	Ikke sett mink. En død mink funnet. Minken svømmer til Bjånes utenom hekkesesongen.
John Rongevær	52,53, 55,61, 62	0604-0505	30	4/3	5 feller	Nei	Fangsting fram til 5. mai
Arne P. Sortland Håkon Brandvik	16,20			9	Hund, Feller	Navn	Alle tatt med hund
Ove Opphaug Georg Sulen	64, 66	2604-3004	12	0	10 feller	Nei	
Svend Tysnes	21	2603-3004	15	0	11 feller	Nei	Vanskelig å finne egnet åte når god mattilgang for minken.
Johan Vedøy	15	3003-2904		7 / 0	Hund	Navn + kart	Fyldig rapport
Sum				47			

Diskusjon

Det må utarbeides et standardisert opplegg med et eget skjema for rapportering av minkfangst. På denne måten kan alle opplysninger som trengs komme med samtidig som rapporteringen blir enklere for fangstpersonene (vedlegg 1).

Kartfesting av hvor fangsten er foretatt må være bedre. Dette kan gjøres ved at Miljøvernavdelingen sender kartkopier av det aktuelle fangstområdet sammen med kontrakten for minkfangst. Tidsperioden for fangst blir hovedsakelig fra begynnelsen av februar til 1 april, med absolutt stopp 14. april (Fra 15. april til 1. august er det ferdselsforbud i reservatene). En mulig årsak til den lave fangstsuksessen i 1992 kan være at fangsten kom sent igang.

Hund kombinert med avskyting ser ut til å være en langt mer effektiv fangstmetode enn feller. Innenfor regelverkets rammer må det likevel være opp til hver enkelt å velge den fangstmetode som passer best. Av hensyn til hekkende fugl bør fangsten utføres med stor forsiktighet, særlig mot slutten av fangstperioden.

Ut fra rapportene til oppsynet i de enkelte sjøfuglreservatene for perioden 1988 til 1992 er det ikke registrert endring i bestandstettheten blandt de mest vanlige arter (tabell 2). Fuglebestandene i reservatene er rapportert fra synkende til økende. Det er ikke utført systematiske bestandstelling for flere av reservatene. Dersom hekkende fugl fra tidligere har erfaring med mink i de utvalgte områdene, kan det også ta tid før de igjen tør å etablere seg med hekking i området. Det er vanskelig å trekke noen sikker konklusjon om fangst av mink i 1992 har hatt noen effekt på bestanden i de utvalgte sjøfuglreservatene. Ved å fange mink i minst tre år, håper vi å få et grunnlag for å vurdere om dette bør bli en mer permanent ordning.

Tabell 2. Utviklingen i antall hekkende fugl i utvalgte sjøfuglreservat i perioden 1988 til 1992.

Reservat nr.	Hekkesuksess 1988-1991	Hekkesuksess 1992	Mink observert?	Antall mink fanget i 1992
11	middels	middels		-
15	-	-		-
16	-	-	på naboøyene	-
17	middels	nedgang		7
18	-	økning		9 for 18+19
19	-	dårlig	spor etter mink	9 for 18+19
20	-	-		9 for 16+20
21	-	-		-
28	dårlig	dårlig		-
29	dårlig	-	ja	3 for 29+30
30	0	-	ja	3 for 29+30
32	0	nedgang	ja	-
35	godt	stabil		-
36	godt	middels		-
37	godt	middels		-
38	godt	stabil		12
52	nedgang	nedgang	ja	5 for 52+55
53	dårlig	økning	ja	5
55	dårlig	0	ja	5 for 52+55
61	svak nedgang	stabil		-
62	dårlig	dårlig		-
66	nedgang 90-91	økning		-

Anbefaling for 1993

Brev om avtale for minkfangst sendes ut tidlig i februar 1993. Tidsperiode for fangst forandres til fra tidlig i februar til midten av april. Prosjektet skal fortsette i 1993 og muligens lengre.

Det legges opp til en bedre inn rapportering til miljøvernavdelingen. Standard registreringsskjema brukes (vedlegg 1). Utførte registreringer og fangst av mink føres på skjemaet fortløpende for hver tur. Nøyaktig kartfesting på M711 kart i målestokk 1:50 000 understrekes ved utsending. Kartkopi sendes ut sammen med fangstavtalen.

Mer effektive fangstmetoder bør brukes i større grad. Først og fremst bruken av hund kombinert med avskyting. Denne metoden må også vurderes opp mot graden av forstyrrelser i sjøfuglreservatene. Fordi de ulike fangstpersonene har ulike erfaringer i tillegg til at forholdene kan variere, må hver enkelt likevel stå fritt til å velge hensiktsmessig fangstmetode.

Av hensyn til utenforstående bør sikkerhetsregler og forskrifter klart presiseres. Fellene bør settes utenfor konfliktfylte områder slik at de ikke representerer noen fare for hunder eller katter.

Vedlegg 2. Eksempel på avtale om minkfangst:

Fylkesmannen i Hordaland
Miljøvernavdelingen

Avtale om minkfangst ved sjøfuglreservat

Avtalen gjelder for fangst av mink i følgende områder (nr.): .....

..... kommune (jfr. vedlagte bjosjyre om sjøfuglreservat).

Arbeidsgiver: Miljøvernavdelingen i Hordaland.

Arbeidstaker/engasjert: ..... Person nr. ....

Adresse: ..... Telefon .....

Betaling for innsats:

Reiseutlegg. Dokumenterte reiseutgifter, statens satser. Timelønn, kr. 73,- pr time (litr. 7, tab. c).

Det kan påregnes betaling for inntil ..... timer, maksimalt kr.....

Til reiser kan det brukes inntil kr..... Dokumentert fangst: kr. 90 pr. mink.

Betingelser for avtalen:

Fangsten / fellingen kan foregå fram til 14 april 1992. Bruken og utsettingen av fellene må skje i henhold til regelverket for bruk av fangstredskaper, se vedlegg. Vi presiserer at fellene ikke må settes slik at det kan være fare for hunder, katter ol. Fangstområdene er sjøfuglreservat eller i områdene innen 1 km. fra disse. Dette skal avmerkes på vedlagte kart. Det er videre en forutsetning at fangsten skjer i forståelse med grunneierne.

Seinest 15. mai skal det rapporteres til miljøvernavdelingen om fangstresultat og arbeidsinnsats. Arbeidet skal fortløpende føres på vedlagte skjema. Det skal føres liste over tidsforbruk og fullstendig utfylt reiseregning må medfølge. Bruk vedlagte takstregulativ når reiseregningen fylles ut. Før det kan foretas utbetaling må skattekort sendes inn. Rapport (summerte skjema) må sendes selv om fangsten uteblir.

Innenfor de oppgitte økonomiske rammer kan den engasjerte om ønskelig bruke medhjelper. Ved bruk av medhjelper må dette eventuelt godtgjøres videre av den engasjerte. Den engasjerte har ansvar for at fangsten skjer i samsvar med vilkårene.

Bergen den ...../.....1993

.....den ...../.....1993

Tore Løne

.....
sign.

Gjenpart: Oppsynsmann.

FYLKESMANNEN I HORDALAND

MILJØVERNDELINGA

POSTADRESSE: POSTBOKS 106, 5001 BERGEN

KONTORADRESSE: WALCKENDORFFSGATE 6, TELEFON (05) 237760 - TELEFAX (05) 237782

Til deltagere av minkfangst 1993

Deres ref.

Vår ref. (BES OPPGITT VED SVAR)
584/93-461.47/ FF

Dato
5. Februar 1993

Avtale om minkfangst ved sjøfuglreservat

Miljøvernavdelingen ønsker å fortsette med prøveprosjektet om minkfangst i utvalgte sjøfuglreservat også i 1993. Vi legger ved en rapport om dette arbeidet for 1992. Så langt kan vi ikke trekke sikre konklusjoner om effekten av fangsten av mink i 1992.

Minken er normalt et territorielt dyr hvor hvert dyr har et område det forsvarer mot artsfrender. Dette mønsteret blir etablert senhøstes. Ved å fange mink på vinteren og våren, håper vi at området skal være tomt for mink til området igjen får innvandring av dyr på sensommeren/høsten.

Vi har gjort noen endringer i prosjektet fra 1992. Det er bl.a. laget et skjema der det utførte arbeidet skal påføres fortløpene. Ved sesongslutt skal skjemaene summeres og sendes oss. Dette letter rapporteringen og sikrer oss de viktigste opplysningene. Vi er særlig interessert i at du kjønnsbestemmer eventuelle fangede dyr, og at minktisper med unger i magen (drektinge) registreres. De utleverte fellene skal vedlikeholdes og bør bindes fast ved bruk. Oppgi hvor mange av feller som totalt er brukt i fangsten og hvor mange som er i orden ved sesongslutt.

Registreringer i de ulike områdene føres på eget skjema og merkes med tilsvarende nummer som i vedlagte sjøfuglreservat-brosjyre. Reise ved fangst av mink spesifiseres på vedlagte reiseregningsskjema. Bruk vedlagte takstvedlegg når reiseregningen skal fylles ut. Skattekort må sendes inn før det kan foretas noen utbetaling. Ved bruk av medhjelper må dette eventuelt godtgjøres videre av den engasjerte.

Vedlagt følger 2 eksemplarer av arbeidsavtalen. Vi ber om at et eksemplar fylles ut og returneres til miljøvernavdelingen snarest. Spørsmål om fangsten kan rettes til undertegnede (Tlf. 05 23 77 66 / 05 23 77 76).

Tore Løne

Håvard Bjordal

Vedlegg: -Arbeidsavtale (2 eksemplarer)

- Rapport om minkfangst i 1992
- Reiseregningsskjema for utført minkfangst i 1993
- Takstregulativ for bruk av båt
- Bjosjyre om sjøfuglreservat i Hordaland
- Forskrift om bruk av fangstredskaper
- Kart over det aktuelle fangstområdet

Internt vedlegg: Utbetalinger ved minkfangst i Hordaland 1992. Beløp i hele kroner. Av disse har Paul Vik, Fitjar og Bjørn Sæle, Storebø ikke avlagt rapport. Edvin Haveland har ikke fått penger for sitt ene dyr.

Fangstmann	Lønn	Reise	Ant. mink fanget	Sum utbet. fangst Mink
Bjarne Digernes	511	350	2	180
Edvin Haveland	Ingen utbetaling		1	
Bjørn Sæle	Ingen Fangst		0	
Svend Tysnes	Ingen fangst		0	
Paul Vik	Kom ikke igang			
Johan Vedøy	1825	1536	7	630
Peder Heggøy	2190	1440	9	810
Gunnar Mekammer	1460	1440	9	810
Einar O. Hukset	584	576		
Johan Rongevær	2190	1920	4	360
Gottfred Haugland	1314	304	3	270
Ragnar Lyssand	949		0	
Hartvig Haugen	657	576	0	
Arne P. Sortland			9	810
Georg Sulen	1752	1152	0	